

Język polski

WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO OTRZYMANIA ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH

oraz kategorie oceniania

w klasie 8

W klasie ósmej realizowane są treści powtórzeniowe z klas młodszych, w tym szczególnie z zakresu kl. 7 –wymagania edukacyjne obejmują również treści klas młodszych –

ze szczególnym uwzględnieniem wymagań egzaminacyjnych na r. szk. 2023/24

<p>KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE</p> <p>OKRES I</p>	<p>dopuszczający</p> <ul style="list-style-type: none"> • klasyfikuje czytany utwór literacki jako należący do <i>epiki, liryki</i> lub <i>dramatu</i>; • zna podstawowe pojęcia związane z utworami epickimi, lirycznymi i dramatycznymi; • wie, że istnieją gatunki literackie (w tym: <i>fraszka, sonet, pieśń, hymn, satyra, tragedia, powieść historyczna</i>), odróżnia je od rodzajów literackich; • wie, że język utworu literackiego cechuje się obecnością różnych środków stylistycznych; • zauważa związek problematyki utworów literackich z życiem i uniwersalnymi wartościami; • wiąże czytany utwór ze wskazanym przez nauczyciela kontekstem; 	<p>dostateczny</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje podstawowe cechy tekstów epickich, lirycznych i dramatycznych, odnajduje je w czytanych utworach; • stara się posługiwać terminologią związaną z utworami epickimi, lirycznymi i dramatycznymi; • stara się posługiwać nazwami gatunków literackich, wskazuje utwory należące do tych gatunków; • wyszukuje w tekście literackim użytych środków językowych, stara się je nazwać; • wskazuje związek problematyki utworów literackich z życiem, opisuje wartości, do których odwołuje się utwór; 	<p>dobry</p> <p>określa cechy charakterystyczne rodzajów literackich, wskazuje je w czytanych utworach;</p> <ul style="list-style-type: none"> • posługuje się najważniejszą terminologią związaną z analizą utworów epickich, lirycznych i dramatycznych; • wymienia cechy gatunkowe omawianych utworów, nazywa gatunki literackie; • rozpoznaje w tekście literackim użyte środki językowe (w tym: <i>neologizm, symbol, alegorię, ironię</i>), próbuje określić ich funkcję, zauważa wartości estetyczne poznawanych utworów; • określa problematykę egzystencjalną tekstów, nazywa wartości 	<p>bardzo dobry</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia różnice między poszczególnymi rodzajami, omawia cechy utworów synkretycznych; • poprawnie posługuje się terminologią związaną z analizą i interpretacją utworów epickich, lirycznych i dramatycznych; • poprawnie posługuje się nazwami gatunków, omawia cechy gatunkowe czytanych utworów; • wskazuje funkcję użytych w tekście literackim środków językowych oraz określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich; • poddaje refleksji problematykę egzystencjalną w poznawanych tekstach, hierarchizuje wartości, do których odwołuje się utwór; 	<p>celujący</p> <p>samodzielnie analizuje i interpretuje teksty literackie, porównuje utwory;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje wiedzę na temat rodzajów i gatunków literackich do pełniejszego odczytania utworów; • biegle posługuje się terminologią związaną z analizą i interpretacją utworów literackich; • objaśnia funkcję różnego rodzaju środków stylistycznych użytych w tekście, funkcjonalnie stosuje środki stylistyczne w swojej wypowiedzi; • poddaje ocenie utwory ze względu na ich wartość estetyczną; • samodzielnie odczytuje problematykę egzystencjalną i aksjologiczną poznawanych tekstów;
--	--	--	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia elementy warstwy przedstawieniowej dzieła sztuki; • wyszukuje w tekście wskazane informacje, stara się porządkować zgromadzony materiał; • czyta ze zrozumieniem fragmenty tekstów publicystycznych i popularnonaukowych; • zauważa we wskazanych przez nauczyciela tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych • przedstawia sytuację liryczną zaprezentowaną w wierszu; • zna podstawowe środki stylistyczne, nazywa je • wyodrębnia obrazy poetyckie; • ustala, kto może być osobą mówiącą, a kto adresatem utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznaje się ze wskazanym przez nauczyciela kontekstem utworu, stara się powiązać utwór ze swoją wiedzą na temat historii i kultury; • komentuje warstwę przedstawieniową dzieła sztuki, zwraca uwagę na wartość estetyczną tekstów kultury; • wyszukuje w tekście informacje różnego typu, cytuje fragmenty tekstu; • klasyfikuje poznawany tekst jako literacki, publicystyczny lub popularnonaukowy; • rozpoznaje gatunki dziennikarskie (w tym: <i>reportaż</i> i <i>felieton</i>); • znajduje w omawianych tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych • prezentuje bohaterów lirycznych wiersza; 	<p>uniwersalne, do których odwołuje się utwór;</p> <ul style="list-style-type: none"> • odczytuje utwór, wykorzystując wybrane konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze; • rozpoznaje znaczenia naddane dzieła sztuki, wskazuje elementy symboliczne, rozpoznaje wartość estetyczną tekstów kultury; <p>* wydobywa i porządkuje istotne informacje w zależności od ich funkcji w przekazie;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje i porządkuje cytaty; • wskazuje różnice między literaturą piękną a innymi rodzajami piśmiennictwa; • samodzielnie znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje utwór, wykorzystując potrzebne konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze; • wyjaśnia rolę środków języka malarskiego w tworzeniu znaczeń obrazu, interpretuje dzieło sztuki, określa wartości estetyczne tekstów kultury; • funkcjonalnie łączy cytaty do wypowiedzi, • funkcjonalnie i celowo wykorzystuje zgromadzone informacje; • określa funkcje literatury pięknej, literatury popularnonaukowej i publicystyki; • analizuje zauważone w tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych, opisuje sposób nawiązania do nich • wymienia przedstawione w utworze elementy przyrody; ocenia, jaka ranga została przypisana światu natury; 	<ul style="list-style-type: none"> • twórczo poszerza interpretację utworu o potrzebne konteksty, sprawnie posługuje się terminologią dotyczącą innych dziedzin kultury; • porównuje teksty należące do różnych dziedzin kultury; • samodzielnie analizuje i interpretuje różne teksty kultury, poddaje ocenie ich wartość estetyczną; • twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje zgromadzone informacje we własnej pracy; • wyjaśnia różnice między literaturą piękną, popularnonaukową, publicystyką; • samodzielnie wskazuje we współczesnej kulturze popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych, nazywa sposób nawiązania
--	--	--	---	---	---

		<ul style="list-style-type: none">• wypisuje z tekstu neologizmy, wyjaśnia ich znaczenie• rozpoznaje podstawowe środki stylistyczne;• wskazuje je w tekście• dostrzega i omawia zasadę tworzenia obrazów poetyckich;• komentuje relacje łączące osobę mówiącą z adresatem, przywołuje odpowiednie sformułowania z tekstu	<ul style="list-style-type: none">• nazywa przeżycia i emocje bohaterów; wyjaśnia, co jest ich źródłem;• wyodrębnia z tekstu sformułowania przywołujące kolory, dźwięki, zapachy, wyjaśnia ich rolę w budowaniu atmosfery wiersza• rozpoznaje w tekście środki stylistyczne należące do różnych kategorii;• próbuje określić ich funkcję dostrzega dwa plany czasowe, wyjaśnia zasadę ich zestawienia;• wyjaśnia symboliczne znaczenie tytułu, formułuje uniwersalne przesłanie utworu	<ul style="list-style-type: none">• analizuje język poetycki utworu; komentuje sposób kreowania świata• określa funkcję różnorodnych środków stylistycznych użytych w tekście• wyjaśnia metaforę utworu;• uogólnia refleksje na temat postaw człowieka wobec zła	<ul style="list-style-type: none">• samodzielnie analizuje i interpretuje utwór;• funkcjonalnie i twórczo stosuje środki stylistyczne w tekstach własnych• przedstawia swoje refleksje na temat utworu powiązane z problematyką egzystencjalną
--	--	--	--	---	--

<p>KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE</p> <p>OKRES I</p>	<ul style="list-style-type: none"> • komunikuje się z innymi w sposób werbalny i niewerbalny; • dostosowuje język, którego używa, do sytuacji; • rozpoznaje i tworzy wypowiedzenia wielokrotnie złożone; • odróżnia mowę niezależną od zależnej; • zauważa różnicowanie słownictwa języka polskiego, rozpoznaje słownictwo gwarowe, środowiskowe; • stara się wzbogacać swoje słownictwo, wyjaśnia znaczenie wyrazów; • rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe, używa ich; • podaje przykłady homonimów; • stara się dostosować styl do tworzonej wypowiedzi, • stosuje podstawowe zasady etykiety językowej, 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie używa języka jako narzędzia komunikowania się; • stara się stosować normę wzorcową i użytkową; • tworzy poprawne wypowiedzenia wielokrotnie złożone; • przekształca poprawnie mowę niezależną w zależną; • rozpoznaje różnicowanie słownictwa języka polskiego, rozpoznaje zapożyczenia, archaizmy, słowa gwarowe; • wzbogaca swoje słownictwo; • ma świadomość treści i zakresu używanych wyrazów; • stara się używać poprawnych form nazw osobowych i miejscowych; • wyjaśnia znaczenie homonimów; • zauważa różnicowanie stylistyczne wypowiedzi, 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie języka w procesie komunikacji; • stosuje normę wzorcową i użytkową; • rozpoznaje i tworzy różne rodzaje wypowiedzeń wielokrotnie złożonych; • przekształca poprawnie mowę zależną w niezależną i odwrotnie, przestrzega zasad zapisu; • rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i ograniczonym zasięgu, rozpoznaje zapożyczenia, archaizmy, neologizmy, kolokwializmy, słowa gwarowe; • zna sposoby wzbogacania słownictwa i korzysta z nich; • odróżnia treść i zakres wyrazu; • używa poprawnych form nazw osobowych i miejscowych; • poprawnie używa homonimów; • rozpoznaje i nazywa różne style, różnicuje 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie, na czym polega twórczy i sprawczy charakter działań językowych; • formułuje wypowiedzi poprawne pod względem językowym; • rozróżnia i stosuje w wypowiedziach różne rodzaje wypowiedzeń wielokrotnie złożonych; • poprawnie stosuje w wypowiedziach mowę zależną i niezależną • wskazuje funkcję wykorzystania w wypowiedzi różnych rodzajów słownictwa; • funkcjonalnie korzysta ze słowników; • różnicuje słowa w zależności od ich treści i zakresu znaczeniowego; • nazywa rodzaje nazw osobowych i miejscowych, używa ich poprawnych form; • nazywa rodzaje stylów użytkowych, poprawnie używa ich w wypowiedzi; • wyjaśnia zasady etykiety językowej, 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat języka w komunikowaniu się; • formułuje wypowiedzi poprawne, bogate językowo, precyzyjne, zachowujące obowiązujące normy; • świadomie i celowo stosuje w wypowiedziach różne rodzaje wypowiedzeń wielokrotnie złożonych; • wykorzystuje funkcjonalnie mowę zależną i niezależną dla osiągnięcia w wypowiedzi pożądanego efektu; • bogaci swoje słownictwo oraz poddaje refleksji rozwój i różnicowanie języka polskiego; • biegle używa różnych rodzajów nazw osobowych i miejscowych;
--	---	---	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> nie popełnia błędów zakłócających komunikację językową, stara się pisać poprawnie pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym 	<p>dostosowuje styl do formy wypowiedzi,</p> <ul style="list-style-type: none"> stosuje zasady etykiety językowej, pisze zgodnie z podstawowymi normami poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej 	<p>stylistycznie swoje wypowiedzi,</p> <ul style="list-style-type: none"> świadomie stosuje w wypowiedziach zasady etykiety językowej, pisze zgodnie z normami poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej, stara się poprawiać błędy 	<ul style="list-style-type: none"> pisze poprawnie, zauważa popełnione błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne oraz dokonuje ich autokorekty 	<ul style="list-style-type: none"> biegle używa użytkowych stylów wypowiedzi; doskonali własny styl wypowiedzi, mając świadomość cech dobrego stylu; wypowiada się swobodnie i kulturalnie w różnych sytuacjach; zapisuje poprawnie swoje wypowiedzi, dokonuje ich autokorekty
Mowa niezależna i mowa zależna	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia mowę niezależną od mowy zależnej; zapisuje poprawnie graficznie mowę niezależną 	<ul style="list-style-type: none"> przekształca poprawnie mowę niezależną w mowę zależną 	<ul style="list-style-type: none"> przekształca poprawnie mowę zależną w mowę niezależną i odwrotnie, przestrzega zasad zapisu 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie stosuje w wypowiedziach mowę zależną i mowę niezależną 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje funkcjonalnie mowę zależną i mowę niezależną dla osiągnięcia w wypowiedzi pożądanego efektu
Frazeologizmy	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia znaczenia frazeologizmów pochodzących z mitologii; w podanych przykładach wskazuje poprawne związki frazeologiczne, układa z nimi zdania 	<ul style="list-style-type: none"> korzystając z odpowiedniego słownika, wyjaśnia znaczenie podanych frazeologizmów; poprawia błędy w podanych przykładach związków frazeologicznych 1. 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady sytuacji, w których można użyć wskazanych frazeologizmów; rozpoznaje i poprawia błędy frazeologiczne 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jakim celu używamy frazeologizmów w wypowiedziach, jakie efekty może przynieść ich wykorzystanie 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje bezbłędnie, celowo i świadomie w wypowiedziach poznane związki frazeologiczne

Archaizmy i archaizacja	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w tekście archaizmy 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w tekście archaizmy, próbuje określić ich typy 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, czym są archaizmy, rozróżnia ich typy, wskazuje przykłady w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polega archaizacja, jakim celom służy 	<ul style="list-style-type: none"> stara się celowo stosować archaizację w swoich tekstach
Cytowanie	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w tekście cytaty 2. 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje zasady interpunkcyjne obowiązujące przy cytowaniu 	<ul style="list-style-type: none"> przywołuje cytaty w wypowiedzi ustnej i pisemnej 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie wprowadza cytaty do własnej wypowiedzi 3. 	<ul style="list-style-type: none"> zastosowane w swojej wypowiedzi cytaty opatruje przypisami
Synonimy, antonimy, homonimy, eufemizmy	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje synonimy, antonimy i homonimy; 4. podaje przykłady synonimów i antonimów, eufemizmów 	<ul style="list-style-type: none"> 5. stosuje synonimy i antonimy, eufemizmy w zadaniach i tekstach własnych 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie homonimów; 6. wzbogaca swoje słownictwo 	<ul style="list-style-type: none"> używa w swoich wypowiedziach bogatego słownictwa; 7. w sposób funkcjonalny i celowy stosuje synonimy, eufemizmy 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje homonimy, eufemizmy dla osiągnięcia efektu artystycznego
Wypowiedzenia wielokrotnie złożone	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje i tworzy wypowiedzenia wielokrotnie złożone 	<ul style="list-style-type: none"> przekształca podane zdania pojedyncze w wypowiedzenia wielokrotnie złożone 2. 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje i tworzy różne rodzaje wypowiedzeń wielokrotnie złożonych 3. 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie i celowo stosuje w wypowiedziach różne rodzaje wypowiedzeń wielokrotnie złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> dokonuje analizy składniowej wypowiedzeń wielokrotnie złożonych
Interpunkcja w wypowiedzeniach	<ul style="list-style-type: none"> zna najczęściej stosowane znaki interpunkcyjne, stara się je stosować w praktyce 	<ul style="list-style-type: none"> zna wymienione w podręczniku znaki interpunkcyjne, stara się je stosować w praktyce 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje poprawnie wszystkie znaki interpunkcyjne zgodnie z regułami składniowymi 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje poprawnie wszystkie znaki interpunkcyjne ze świadomością funkcji, które pełnią 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje znaki interpunkcyjne w celu osiągnięcia efektu artystycznego

O odmianie nazwisk	<ul style="list-style-type: none"> • zna podstawowe reguły odmiany nazwisk, stara się je stosować w praktyce 	<ul style="list-style-type: none"> • stara się poprawnie odmieniać nazwiska 	<ul style="list-style-type: none"> • zna reguły odmiany nazwisk, stosuje je w praktyce • 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie odmienia wszystkie typy nazwisk 	<ul style="list-style-type: none"> • bada etymologię wybranych nazwisk
Nazwy miejscowe i ich odmiana	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje nazwy miejscowe; • stosuje poprawną odmianę popularnych i często używanych nazw miejscowych 	<ul style="list-style-type: none"> • stara się stosować poprawną odmianę nazw miejscowych 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie odmienia nazwy miejscowe; • rozpoznaje rodzaje nazw miejscowych 	<ul style="list-style-type: none"> • zna reguły odmiany nazw miejscowych, poprawnie stosuje je w praktyce 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie i funkcjonalnie stosuje zasady odmiany nazw miejscowych
Etykieta językowa	<ul style="list-style-type: none"> • dostosowuje wypowiedź do sytuacji i odbiorcy; zachowuje kulturę języka 	<ul style="list-style-type: none"> • zna i stosuje podstawowe zasady etykiety językowej; przypomina zasady grzeczności obowiązujące w komunikacji internetowej 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady form adresatywnych; formułuje rady i wskazówki dotyczące zasad komunikacji w internecie 	<ul style="list-style-type: none"> • komentuje zasady ogólne i szczegółowe dotyczące etykiety językowej 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie formułuje wnioski na temat stosowania zasad grzeczności językowej

TWORZENIE WYPOWIEDZI*

SZCZEGÓŁOWE ZASADY TWORZENIA FORM WYPOWIEDZI PISEMNEJ ZNAJDUJĄ SIĘ W OSOBNYM DOKUMENCIE NA STRONIE SZKOŁY

<ul style="list-style-type: none">• krótko wypowiada się ustnie i pisemnie na podany temat;• stara się używać prostych środków retorycznych;• posługuje się następującymi formami wypowiedzi: rozprawka, opowiadanie, list, charakterystyka,• z pomocą nauczyciela redaguje plan wypowiedzi;• pisze według podanego wzoru, z pomocą nauczyciela, poznane formy wypowiedzi, w tym: rozprawkę, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny;• stosuje akapity;• formułuje prostą tezę;• wyraża własne zdanie i stara się je uzasadnić;	<ul style="list-style-type: none">• wypowiada się ustnie i pisemnie, zachowuje wewnętrzną logikę wypowiedzi, używa środków retorycznych;• gromadzi materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi, pisze plan wypowiedzi;• pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: rozprawkę, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, starając się zachować wyznaczniki gatunku;• stosuje akapity zaznaczające trójdzielną budowę pracy;• formułuje tezę, wie, czym jest hipoteza;• wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając prostej argumentacji;• przedstawia rzeczowe i emocjonalne argumenty w dyskusji	<ul style="list-style-type: none">• wypowiada się ustnie i pisemnie, porządkując treść swojej wypowiedzi, wykorzystuje środki retoryczne;• gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do stworzenia plan wypowiedzi;• pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: rozprawkę, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, stosując odpowiednią dla danej formy kompozycję;• stosuje akapity jako spójne całości myślowe;• formułuje tezę i hipotezę;• wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając właściwych argumentów;• przedstawia argumenty w dyskusji	<ul style="list-style-type: none">• tworzy rozbudowaną wypowiedź na podany temat, zachowuje logikę, spójność i kompozycję wypowiedzi;• funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne w celu oddziaływania na odbiorcę;• samodzielnie selekcjonuje i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do stworzenia pracy, tworzy szczegółowy plan wypowiedzi;• samodzielnie pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: rozprawkę, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, stosując odpowiednie zasady kompozycji i zachowując zasady spójności językowej;• stosuje rytm akapitowy;• samodzielnie formułuje tezę i hipotezę;	<ul style="list-style-type: none">• wypowiada się, realizując zamierzony cel;• wykorzystuje w wypowiedziach ustnych i pisemnych funkcjonalnie i twórczo środki retoryczne i stylistyczne;• samodzielnie planuje pracę, notuje w sposób twórczy, gromadzi potrzebny materiał, korzystając z różnych źródeł;• pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: rozprawkę, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, stosując funkcjonalnie różnorodne środki językowe;• twórczo i funkcjonalnie stosuje rytm akapitowy;
--	--	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia rzeczowe argumenty w dyskusji na temat problemów znanych z codziennego życia; • stara się podać przykłady ilustrujące argumenty; • z pomocą nauczyciela podejmuje próby wnioskowania; • rozpoznaje w różnych tekstach niektóre środki perswazji i manipulacji; • zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi; • podejmuje próby przekształceń tekstu cudzego (skraca, parafrazuje, streszcza); • formułuje pytania dotyczące warstwy przedstawieniowej utworu; • głośno czyta i recytuje teksty, zachowując podstawowe zasady wymowy 	<p>na temat znanych mu z doświadczenia problemów;</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady ilustrujące argumenty; • formułuje proste wnioski; • rozpoznaje w różnych tekstach podstawowe środki perswazji i manipulacji; • zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi; • podejmuje samodzielne próby przekształceń tekstu cudzego (skraca, parafrazuje, streszcza, rozbudowuje) • formułuje pytania związane z dosłownymi znaczeniami utworu, • głośno, płynnie czyta i recytuje teksty, przestrzega zasad intonacji zdaniowej 	<p>dotyczącej tekstu literackiego;</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje odpowiednie przykłady ilustrujące argumenty; • formułuje wnioski wynikające z argumentacji; • rozpoznaje w różnych tekstach użyte środki perswazji i manipulacji; • zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi; • dokonuje przekształceń tekstu cudzego (parafrazuje, skraca, streszcza, rozbudowuje); • formułuje pytania związane z przerośnymi znaczeniami utworu; • głośno czyta i recytuje teksty, dobierając odpowiednie tempo i intonację 	<ul style="list-style-type: none"> • swobodnie wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając różnorodnych argumentów; • podaje celne i różnorodne przykłady ilustrujące argumenty; • podsumowuje rozważania; • rozpoznaje w różnych tekstach środki perswazji i manipulacji, wskazuje ich funkcję; • zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi; • samodzielnie dokonuje przekształceń tekstu cudzego (parafrazuje, skraca, streszcza, rozbudowuje); • formułuje pytania problemowe dotyczące wszystkich składników utworu; <p>7. interpretuje głosowo utwór literacki, starając się zaciekawić słuchacza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje tezę i hipotezę, dostosowuje je do przyjętej formy rozprawki; • wyraża własne zdanie i uzasadnia je w sposób trafny i wnikliwy; • podaje trafne przykłady i omawia je w sposób pogłębiony; • samodzielnie formułuje wnioski; • rozpoznaje w przekazach medialnych mechanizmy perswazji i manipulacji; • twórczo przekształca cudzy tekst w celu osiągnięcia określonego efektu artystycznego; • formułuje trafne, ciekawe pytania dotyczące warstwy znaczeń naddanych w utworze; • recytuje utwór, prezentując własną interpretację tekstu z wykorzystaniem różnorodnych środków głosowych
--	--	--	--	---	---

SAMOKSZTAŁCENIE

<p>SAMOKSZTAŁCENIE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta, z poszanowaniem praw autorskich, z różnych źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela; • rozwija nawyk systematycznego uczenia się; • uczestniczy w pracy grupowej, współpracuje z innymi w realizacji projektów edukacyjnych; 	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta, z poszanowaniem własności intelektualnej, z różnych źródeł informacji; • uczy się systematycznie; • uczestniczy w projektach edukacyjnych; • podejmuje próby prezentowania przygotowanego materiału; • rozwija umiejętność krytycznego myślenia, wyraża swoje zdanie; 	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta z samodzielnie wybranych źródeł informacji, szanując cudzą własność intelektualną; • rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania; • stara się myśleć krytycznie, wyraża opinie; • aktywnie realizuje projekty, prezentuje efekty pracy indywidualnej lub grupowej; 	<ul style="list-style-type: none"> • pogłębia swoją wiedzę przedmiotową, korzystając rzetelnie, z poszanowaniem własności intelektualnej, z różnych źródeł informacji; • rozwija nawyk krytycznego myślenia i formułowania opinii; • bierze udział w konkursach, wykładach, pracach kół przedmiotowych itp.; 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie i aktywnie poszerza swoją wiedzę oraz pogłębia zainteresowania humanistyczne, korzystając z różnych form i źródeł; • ma własne zdanie i prezentuje je w dyskusji; • z zaangażowaniem włącza się w realizację projektów edukacyjnych; • aktywnie, z sukcesami bierze udział w konkursach, wykładach, pracach kół przedmiotowych itp. • występuje w roli lidera grupy;
-------------------------------	--	---	--	---	---

Lektury obowiązkowe

<p>Henryk Sienkiewicz <i>Quo vadis</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienia elementy świata przedstawionego powieści; zapisuje plan wydarzeń wybranego wątku; przedstawia głównych bohaterów; zna cechy gatunkowe powieści historycznej; wskazuje w powieści cechy utworu epickiego 	<ul style="list-style-type: none"> stawia pytania dotyczące tekstu; określa tematykę wątków; opowiada zdarzenia; charakteryzuje głównych bohaterów; cytuje odpowiednie fragmenty tekstu; wypowiada się na temat utworu, wyraża swoje zdanie; wymienia cechy gatunkowe powieści historycznej 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje wydarzenia na podstawie cytatów; charakteryzuje bohaterów, uwzględniając ich przemianę; uzasadnia swoje zdanie, przedstawiając argumenty; uzasadnia, że utwór to powieść historyczna 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia losy bohaterów, uzupełnia wypowiedź cytatami z tekstu; ocenia działania bohaterów; omawia problematykę utworu; wypowiada się na temat wartości; wyciąga wnioski; opisuje walory utworu 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje Chilona jako bohatera tragicznego; w interpretacji przywołuje konteksty historyczne i kulturowe oraz biograficzne; odczytuje ironię
<p>Jan Kochanowski <i>Fraszki: Do gór i lasów, O żywocie ludzkim</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> korzystając z przypisów, przekłada teksty na język współczesny; określa osobę mówiącą w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> określa tematykę fraszek; cytuje fragmenty utworu odwołujące się do biografii poety; wskazuje, że czytane utwory to fraszki 	<ul style="list-style-type: none"> odtwarza sposób myślenia i wartościowania zawarty w utworach; wyszukuje podane środki językowe i stara się określić ich funkcję; wymienia cechy gatunkowe fraszki 	<ul style="list-style-type: none"> określa rodzaj liryki, jaki reprezentują utwory; wyjaśnia funkcję użytych w utworach środków językowych interpretuje fraszki 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie interpretuje utwory; wyjaśnia znaczenie motywu <i>theatrum mundi</i> i wskazuje jego związki z utworami J. Kochanowskiego

<p>Jan Kochanowski <i>Pieśń XXV</i> [<i>Czego chcesz od nas, Panie...</i>]</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, kto jest adresatem wypowiedzi lirycznej, potwierdza swoją odpowiedź cytatami; • wymienia, za co dziękuje osoba mówiąca; • formułuje proste podziękowanie oraz tekst o charakterze argumentacyjnym 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje osobę mówiącą w utworze; • wyjaśnia funkcję pytań retorycznych; • pisze podziękowanie; • tworzy tekst argumentacyjny, korzystając z wzoru 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje emocje osoby mówiącej; • wskazuje środki poetyckie i określa ich funkcję; • rozpoznaje tekst jako hymn; • pisze tekst argumentacyjny, wykorzystując środki retoryczne 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia obraz Boga ukazany w utworze; • opisuje środki rytmizujące tekst; • wskazuje w utworze cechy hymnu; • pisze tekst argumentacyjny, funkcjonalnie wykorzystując środki retoryczne 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia główne założenia światopoglądu renesansowego; • przedstawia swoją opinię na temat uniwersalnego przesłania utworu; • samodzielnie pisze tekst argumentacyjny, funkcjonalnie wykorzystując różne rodzaje argumentów
<p>Ignacy Krasicki <i>Żona modna</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta i rozumie tekst, korzystając z przypisów; • wyodrębnia zdarzenia; • wie, że <i>Żona modna</i> to satyra 	<ul style="list-style-type: none"> • określa narratora; • wskazuje fragmenty zawierające wyolbrzymienia, określa funkcję takiego zabiegu; • wymienia główne cechy satyry 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje głównych bohaterów; • wymienia zjawiska i cechy poddane w tekście krytyce; • wskazuje środki językowe wykorzystywane w satyrze 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje ironię; • wyjaśnia znaczenie puenty • wskazuje cechy satyry w utworze I. Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> • pisze parodię satyry I. Krasickiego; • nagrywa utwór w formie audiobooka
<p>Adam Mickiewicz <i>Stepy akermzańskie</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje sytuację liryczną i osobę mówiącą w wierszu; • nazywa przeżycia podmiotu lirycznego; • wie, jak zbudowany jest sonet; • dokonuje głosowej prezentacji utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w opisach epitety i porównania, określa ich funkcję; • opisuje sytuację podmiotu lirycznego; • wskazuje najważniejsze cechy sonetu; • recytuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcję hiperboli; • analizuje środki fonetyczne; • wyjaśnia, co to jest sonet; • recytuje utwór, starając się oddać emocje osoby mówiącej w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje zastosowaną w wierszu gradację oraz jej wpływ na sytuację bohatera; • wyjaśnia znaczenie motywu <i>homo viator</i> oraz łączy go z tekstem; • wskazuje cechy sonetu w utworze; 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie analizuje i interpretuje utwór; • podaje przykłady synestezji; • czyta inne sonety A. Mickiewicza; • przedstawia głosową interpretację utworu

				<ul style="list-style-type: none"> • recytuje wiersz, stosując różnorodne środki wyrazu 	
Juliusz Słowacki Balladyna	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady realistycznych i fantastycznych wydarzeń; • przedstawia krótko osoby dramatu; • przedstawia tytułową bohaterkę; • wie, że utwór jest dramatem 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze wydarzenia akcji; • wymienia postacie fantastyczne, podaje przykłady ich ingerencji w losy innych bohaterów; • nazywa cechy osobowości tytułowej bohaterki; • podaje cechy dramatu jako rodzaju literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • szereguje najważniejsze wydarzenia akcji; • nazywa najważniejszą cechę każdej postaci; • tworzy portret psychologiczny tytułowej bohaterki; • wydobywa z tekstu poboczne informacje, ustala, czego dotyczą, • wskazuje cechy gatunkowe tragedii 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wydarzenia o największym napięciu dramatycznym, motywuje swój wybór; • charakteryzuje wybranego bohatera, wprowadza elementy oceny; • uzasadnia wyczerpująco, że <i>Balladyna</i> jest tragedią 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie tragizmu; • przygotowuje współczesną wersję dramatu do wystawienia na scenie klasowego teatru
Aleksander Kamiński Kamienie na szaniec	<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza podstawowe realia okupowanej Warszawy; • wymienia główne akcje Małego Sabotażu, opowiada o przebiegu jednej z nich; • przedstawia bohaterów utworu, podaje ich imiona, nazwiska, pseudonimy, zainteresowania; 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o realiach okupowanej Warszawy, przywołuje fragmenty tekstu; • wyjaśnia, czym był Mały Sabotaż, porządkuje informacje związane z akcjami małego sabotażu; • opowiada o wybranej akcji dywersyjnej opisanej w utworze; 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia, jak żyli ludzie w okupowanej Warszawie; • zbiera wiadomości na temat akcji Małego Sabotażu, uogólnia je; • zbiera, porządkuje i uogólnia informacje związane z akcjami dywersyjnymi opisanymi w utworze; 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia głównych bohaterów utworu jako reprezentantów „pokolenia Kolumbów”; • tworzy notkę biograficzną, selekcjonuje, porządkuje informacje; • relacjonuje przebieg akcji pod Arsenałem, przedstawia emocje uczestników; 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia refleksje związane z dylematami moralnymi, jakie przeżywali bohaterowie biorący udział w akcjach dywersyjnych; • wyjaśnia, do jakiego typu literatury można zaliczyć utwór A. Kamińskiego, uzasadnia swą opinię; • komentuje, w jaki sposób bohaterowie

	<ul style="list-style-type: none"> • według wzoru tworzy notkę biograficzną; • odtwarza przebieg akcji pod Arsenalem; • według wzoru tworzy opis sytuacji; • wyjaśnia, skąd pochodzi tytuł utworu • 	<ul style="list-style-type: none"> • ustala, co łączyło głównych bohaterów utworu; • tworzy notkę biograficzną; • opowiada o przebiegu akcji pod Arsenalem; • tworzy opis sytuacji • 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje głównych bohaterów utworu, formułuje wnioski; • tworzy notkę biograficzną, zwraca uwagę na porządek informacji; • relacjonuje przebieg akcji pod Arsenalem; • tworzy opis sytuacji, dynamizuje wypowiedź 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy opis sytuacji, stosuje funkcjonalnie środki językowe, dynamizujące wypowiedź; • wyjaśnia metaforyczne znaczenie tytułu 	<p>zrealizowali przesłanie poetyckie Słowackiego</p> <ul style="list-style-type: none"> •
--	--	---	---	--	--

Półrocze II

WYMAGANIA JAK W I PÓŁROCZU ORAZ:

<p>KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje wskazany przez nauczyciela tekst jako <i>reportaż</i>; • zauważa we wskazanych przez nauczyciela tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych • przedstawia sytuację liryczną zaprezentowaną w wierszu; • zna podstawowe środki stylistyczne, nazywa je • wyodrębnia obrazy poetyckie; • ustala, kto może być osobą mówiącą, a kto adresatem utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • klasyfikuje poznawany tekst jako literacki, publicystyczny lub popularnonaukowy; • rozpoznaje gatunki dziennikarskie (w tym: <i>reportaż</i> i <i>felieton</i>); • znajduje w omawianych tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych • prezentuje bohaterów lirycznych wiersza; • wypisuje z tekstu neologizmy, wyjaśnia ich znaczenie • rozpoznaje podstawowe środki stylistyczne; • wskazuje je w tekście • dostrzega i omawia zasadę tworzenia obrazów poetyckich; • komentuje relacje łączące osobę mówiącą z adresatem, przywołuje odpowiednie sformułowania z tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę egzystencjalną tekstów, nazywa wartości uniwersalne, do których odwołuje się utwór; • odczytuje utwór, wykorzystując wybrane konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze; • rozpoznaje znaczenia naddane dzieła sztuki, wskazuje elementy symboliczne, rozpoznaje wartość estetyczną tekstów kultury; • wydobywa i porządkuje istotne informacje w zależności od ich funkcji w przekazie; • wyszukuje i porządkuje cytaty; • wskazuje różnice między literaturą piękną a innymi rodzajami piśmiennictwa; • zna podstawowe cechy gatunków dziennikarskich (<i>reportaż</i>, <i>felieton</i>), • samodzielnie znajduje w tekstach współczesnej 	<ul style="list-style-type: none"> • poddaje refleksji problematykę egzystencjalną w poznawanych tekstach, hierarchizuje wartości, do których odwołuje się utwór; • interpretuje utwór, wykorzystując potrzebne konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze; • wyjaśnia rolę środków języka malarskiego w tworzeniu znaczeń obrazu, interpretuje dzieło sztuki, określa wartości estetyczne tekstów kultury; • funkcjonalnie włącza cytaty do wypowiedzi, • funkcjonalnie i celowo wykorzystuje zgromadzone informacje; • określa funkcje literatury pięknej, literatury popularnonaukowej i publicystyki; • określa cechy gatunków dziennikarskich (<i>reportaż</i>, <i>felieton</i>); • analizuje zauważone w tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia różnice między literaturą piękną, popularnonaukową, publicystyką; • biegle wskazuje w tekstach cechy reportażu, felietonu; • samodzielnie wskazuje we współczesnej kulturze popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych, nazywa sposób nawiązania • samodzielnie analizuje i interpretuje utwór; • funkcjonalnie i twórczo stosuje środki stylistyczne w tekstach własnych • przedstawia swoje refleksje na temat utworu powiązane z problematyką egzystencjalną
--	---	---	---	--	---

			<p>kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych</p> <ul style="list-style-type: none">• nazywa przeżycia i emocje bohaterów; wyjaśnia, co jest ich źródłem;• wyodrębnia z tekstu sformułowania przywołujące kolory, dźwięki, zapachy, wyjaśnia ich rolę w budowaniu atmosfery wiersza• rozpoznaje w tekście środki stylistyczne należące do różnych kategorii;• próbuje określić ich funkcję dostrzega dwa plany czasowe, wyjaśnia zasadę ich zestawienia; wyjaśnia symboliczne znaczenie tytułu, formułuje uniwersalne przesłanie utworu	<p>wątków kulturowych, opisuje sposób nawiązania do nich</p> <ul style="list-style-type: none">• wymienia przedstawione w utworze elementy przyrody; ocenia, jaka ranga została przypisana światu natury;• analizuje język poetycki utworu; komentuje sposób kreowania świata• określa funkcję różnorodnych środków stylistycznych użytych w tekście• wyjaśnia metaforę utworu; uogólnia refleksje na temat postaw człowieka wobec zła	
--	--	--	--	---	--

Gatunki dziennikarskie	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie informacji wstępnych wylicza najważniejsze zadania tekstów prasowych; • przedstawia ostatnio przeczytane teksty prasowe, określa ich tematykę 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje podstawowe gatunki prasowe; • próbuje ocenić przeczytane ostatnio teksty prasowe 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia gatunki prasowe, zna ich podstawowe cechy, rozpoznaje je w tekstach; • wartościuje przeczytane ostatnio teksty prasowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice między tekstem literackim a tekstem dziennikarskim; • komentuje, ocenia i wartościuje poznawane samodzielnie teksty prasowe 	<ul style="list-style-type: none"> • komentuje i ocenia sposoby wpływania na odbiorców stosowane przez dziennikarzy; • przygotowuje klasowy newsletter
KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE	<ul style="list-style-type: none"> • komunikuje się z innymi w sposób werbalny i niewerbalny; • dostosowuje język, którego używa, do sytuacji; • zauważa zróżnicowanie słownictwa języka polskiego, rozpoznaje słownictwo gwarowe, środowiskowe; • stara się wzbogacać swoje słownictwo, wyjaśnia znaczenie wyrazów; • podaje przykłady homonimów eufemizmów; • stara się dostosować styl do tworzonej wypowiedzi, 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie używa języka jako narzędzia komunikowania się; • stara się stosować normę wzorcową i użytkową; • rozpoznaje zróżnicowanie słownictwa języka polskiego, rozpoznaje zapożyczenia, archaizmy, słowa gwarowe; • wzbogaca swoje słownictwo; • ma świadomość treści i zakresu używanych wyrazów; • wyjaśnia znaczenie eufemizmów i homonimów; • zauważa zróżnicowanie stylistyczne wypowiedzi, 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie języka w procesie komunikacji; • stosuje normę wzorcową i użytkową; • rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i ograniczonym zasięgu, rozpoznaje zapożyczenia, archaizmy, neologizmy, kolokwializmy, słowa gwarowe; • zna sposoby wzbogacania słownictwa i korzysta z nich; • odróżnia treść i zakres wyrazu; • poprawnie używa homonimów eufemizmów; • rozpoznaje i nazywa różne style, różnicuje stylistycznie swoje wypowiedzi, 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie, na czym polega twórczy i sprawczy charakter działań językowych; • formułuje wypowiedzi poprawne pod względem językowym; • wskazuje funkcję wykorzystania w wypowiedzi różnych rodzajów słownictwa; • funkcjonalnie korzysta ze słowników; • różnicuje słowa w zależności od ich treści i zakresu znaczeniowego; • nazywa rodzaje stylów użytkowych, poprawnie używa ich w wypowiedzi; • wyjaśnia zasady etykiety językowej, • pisze poprawnie, zauważa popełnione błędy językowe, ortograficzne i 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat języka w komunikowaniu się; • formułuje wypowiedzi poprawne, bogate językowo, precyzyjne, zachowujące obowiązujące normy; • bogaci swoje słownictwo oraz poddaje refleksji rozwój i zróżnicowanie języka polskiego; • biegle używa użytkowych stylów wypowiedzi; • doskonalą własny styl wypowiedzi, mając świadomość cech dobrego stylu;

	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje podstawowe zasady etykiety językowej, • nie popełnia błędów zakłócających komunikację językową, stara się pisać poprawnie pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym • 	<p>dostosowuje styl do formy wypowiedzi,</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje zasady etykiety językowej, • pisze zgodnie z podstawowymi normami poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjne 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie stosuje w wypowiedziach zasady etykiety językowej, • pisze zgodnie z normami poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej, stara się poprawiać błędy 	<p>interpunkcyjne oraz dokonuje ich autokorekty</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się swobodnie i kulturalnie w różnych sytuacjach; • zapisuje poprawnie swoje wypowiedzi, dokonuje ich autokorekty
Zapożyczenia w języku polskim	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje wyraźne zapożyczenia w tekście; • wie, w jakim słowniku szukać informacji na ich temat 	<ul style="list-style-type: none"> • zastępuje zapożyczenia wyrazami rodzimymi, korzysta z odpowiedniego słownika • 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje rodzaje zapożyczeń; • stosuje je poprawnie w wypowiedziach • 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie i celowo stosuje zapożyczenia, zna i stosuje zasady ich używania 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia zasady używania zapożyczeń w języku polskim, ocenia ich wpływ na zmiany w języku
Etyka językowa	<ul style="list-style-type: none"> • zna podstawowe zasady etyki wypowiedzi i je stosuje 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia podstawowe zasady etyki wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jakich sytuacjach dochodzi do łamania etyki języka 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia wypowiedzi innych (np. w internecie) pod względem zachowania zasad etyki wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia swoje refleksje na temat prawdy i kłamstwa w języku; • uzasadnia odpowiedź

SAMOKSZTAŁCENIE

	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta, z poszanowaniem praw autorskich, z różnych źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela; • rozwija nawyk systematycznego uczenia się; • uczestniczy w pracy grupowej, współpracuje z innymi w realizacji projektów edukacyjnych; • uczestniczy w programowych wyjściach o charakterze kulturalnym 	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta, z poszanowaniem własności intelektualnej, z różnych źródeł informacji; • uczy się systematycznie; • uczestniczy w projektach edukacyjnych; • podejmuje próby prezentowania przygotowanego materiału; • rozwija umiejętność krytycznego myślenia, wyraża swoje zdanie; • uczestniczy w wybranych wydarzeniach kulturalnych w swoim regionie • 	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta z samodzielnie wybranych źródeł informacji, szanując cudzą własność intelektualną; • rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania; • stara się myśleć krytycznie, wyraża opinie; • aktywnie realizuje projekty, prezentuje efekty pracy indywidualnej lub grupowej; • uczestniczy w życiu kulturalnym swojego regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • pogłębia swoją wiedzę przedmiotową, korzystając rzetelnie, z poszanowaniem własności intelektualnej, z różnych źródeł informacji; • rozwija nawyk krytycznego myślenia i formułowania opinii; • bierze udział w konkursach, wykładach, pracach kół przedmiotowych itp.; • aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym swojego regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie i aktywnie poszerza swoją wiedzę oraz pogłębia zainteresowania humanistyczne, korzystając z różnych form i źródeł; • ma własne zdanie i prezentuje je w dyskusji; • z zaangażowaniem włącza się w realizację projektów edukacyjnych; • aktywnie, z sukcesami bierze udział w konkursach, wykładach, pracach kół przedmiotowych itp. • występuje w roli lidera grupy; aktywnie i świadomie uczestniczy w życiu kulturalnym regionu
--	--	--	---	---	--

Lektura obowiązkowa i uzupełniająca

<p>Melchior Wańkowicz <i>Tędy i owędy</i> (fragment)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia szkolne perypetie bohatera ukazane w tekście; • podaje różnice między swoją a dawną szkołą; • wie, co to jest życiorys tradycyjny 	<ul style="list-style-type: none"> • streszcza tekst zamieszczony w podręczniku; • charakteryzuje szkołę, do której uczęszczał bohater; • podejmuje próby napisania tradycyjnego życiorysu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa przyczyny i cel buntu młodzieży szkolnej; • nazywa wartości ważne dla bohatera tekstu; • pisze tradycyjny życiorys 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje ironię; • wyjaśnia cel tworzenia powieści wspomnieniowych; • pisze tradycyjny życiorys, stosując obowiązujące zasady 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje styl pisarski M. Wańkowicza; • wymienia sytuacje, w których współcześnie spotykamy się z tradycyjnym życiorysem
<p>Stefan Żeromski <i>Szyfowe prace</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia koleje losu głównych bohaterów; • określa czas akcji i czas fabuły 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje cechy zbiorowości ukazanej w tekście; • wskazuje retrospekcję; • opisuje przeżycia bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje bohatera zbiorowego; • omawia wątki; • porównuje treść lektury z fragmentem <i>Dzienników S. Żeromskiego</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia postawę uczniów; • wyjaśnia symboliczne znaczenie tytułu powieści; • ocenia filmową adaptację utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje symboliczne znaczenie elementów powieści; • poszerza interpretację o kontekst historyczny i kulturowy
<p>Jan Paweł II <i>Przekroczyć próg nadziei</i> (fragment)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat tekstu; • z pomocą nauczyciela pisze plan tekstu; • wskazuje tezę; 1. zapoznaje się z różnymi rodzajami rozprawek 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa wartości wspomniane w tekście; • odtwarza plan tekstu; • wskazuje fragment zawierający wniosek; 2. zauważa różnice w podanych typach rozprawek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża swoje zdanie na temat godności; • wymienia argumenty i przykłady przywołane w tekście dla uzasadnienia tezy; 3. pisze rozprawkę, wybierając jeden z omówionych typów 	<ul style="list-style-type: none"> • bierze udział w dyskusji na temat godności; • odtwarza konstrukcję tekstu; • analizuje fragment zawierający polemikę; samodzielnie pisze rozprawkę w jednym z typów 	<ul style="list-style-type: none"> • proponuje atrybut godności; • prowadzi polemikę; 5. dobiera typ rozprawki do zobrazowania swojego toku myślenia

Bieżące sposoby oceniania – kategorie ocen na lekcji:

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań koniecznych (dopuszczający), w związku z tym nie jest w stanie wykonać, nawet z pomocą nauczyciela, zadań o niewielkim stopniu trudności. Brak aktywności w dążeniu do zdobycia wiedzy i umiejętności wyklucza osiągnięcie nawet minimalnego postępu.

Ocena celująca

Kształcenie literackie i kulturowe:

Czyta wszystkie przewidziane w klasie lektury, sprawnie porównuje ich problematykę.. Doskonale zna ich treść, problematykę, konteksty kulturowe, potrafi wyczerpująco omówić wątki główne i poboczne, przedstawić wydarzenia, postaci. Samodzielnie umieszcza lekturę w kontekście historycznoliterackim i biograficznym autora. Sprawnie i samodzielnie pracuje z tekstem, podając odpowiednie fragmenty, dokonuje uogólnień zgodnych z treścią tekstu. Wyciąga dojrzałe wnioski i prezentuje spostrzeżenia, porównując je z innymi kontekstami. Wyraża swe przemyślenia na temat postaci, zdarzeń, postaw bohaterów, potrafi je ciekawie i wyczerpująco uzasadnić. Wnioski i przemyślenia dotyczące lektury cechuje nieszablonowość, dojrzałość, samodzielność. Aktywnie pracuje z tekstem utworu, dzieląc się z innymi spostrzeżeniami.

Tworzenie wypowiedzi:

Pisze pracę oryginalną, ciekawą, przemyślaną, zgodną z tematem, prezentując wyczerpujące jego rozwinięcie. Świadomie i bezbłędnie stosuje wyznaczniki formalne danych form wypowiedzi. Posługuje się odpowiednim stylem, wykazuje troskę o bogactwo języka, funkcjonalnie posługuje się zasadami ortografii i interpunkcji. Jego prace cechuje oryginalne, dojrzałe rozwinięcie tematu, bogactwo formalne i merytoryczne, rozbudowana treść. Prace są bezbłędne .

Wypowiedzi ustne ucznia są odpowiednio rozwinięte, poprawne pod względem merytorycznym, przemyślane. Uczeń wykazuje się poprawnością języka, płynnością wypowiedzi. Wypowiada się wyczerpująco na dany temat, samodzielnie prezentując zdobytą wiedzę i rozmaite jej konteksty i nawiązania.

Kształcenie językowe:

Uczeń zna terminy i pojęcia z zakresu językoznawstwa, a poznaną wiedzę potrafi wykorzystać w praktyce do rozwiązywania nowych zadań. Poznanymi pojęciami i zasadami potrafi posługiwać się w sposób świadomy i funkcjonalny. Pracuje samodzielnie. Potrafi nazywać zjawiska językowe, wyczerpująco je omówić i w praktyce zastosować w podanych przez siebie przykładach (wyrazów, zdań, tekstów). Dokonuje przekształceń na poziomie składniowym, stosując się do poznanych reguł. Poprawnie odmienia wyrazy, stosuje odpowiednie formy wyrazów o nietypowej odmianie. Zna wszystkie poznane części mowy i części zdania, potrafi bezbłędnie i wyczerpująco je omówić, określić ich funkcje. Rozpoznaje i tworzy kategorie gramatyczne zgodnie z zamierzonym celem wypowiedzi.

Ortografia i interpunkcja:

Uczeń samodzielnie potrafi omówić poznane reguły ortografii i interpunkcji, stosuje wiedzę w praktyce, uwzględniając wyjątki.

Korzystanie z informacji

Uczeń sprawnie i samodzielnie posługuje się poznanymi źródłami informacji. Szanuje prawa autorskie, wskazując wyczerpująco źródła pozyskiwania informacji. Omawia artykuł hasłowy, wyjaśnia skróty i oznaczenia. Korzysta z odsyłaczy. Zna przeznaczenie poznanych źródeł informacji.

Projekt:

Pracuje samodzielnie, prezentując oryginalne ujęcie tematu i w pełni wywiązuje się z powierzonego zadania. Potrafi wyczerpująco i precyzyjnie omówić metodę pracy oraz zaprezentować swoje dokonania, uwzględniając poprawność merytoryczną zagadnienia. Praca jest wyjątkowo estetyczna, oryginalna, staranna, przemyślana.

Praca w grupie:

Aktywnie i z zaangażowaniem włącza się w pracę grupy, jest pomysłodawcą oryginalnego rozwiązania problemu. Szanuje poglądy innych i ich pracę. Podejmuje współpracę z innymi osobami w grupie. Jest kreatywny, pomysłowy. Wywiązuje się celująco z powierzonego zadania, prezentując wyczerpujące podejście do tematu. Praca przedstawiona jest w sposób ciekawy, precyzyjny, przejrzysty.

Recytacja

Doskonale opanował tekst z pamięci, podejmując zgodną z treścią interpretację. Respektuje znaki przestankowe, recytuje z odpowiednią dykcją, zróżnicowanym tempem. Angażuje się emocjonalnie w przekaz, panuje nad własnymi emocjami.

Ocena bardzo dobra:**Kształcenie literackie i kulturowe:**

Czyta wszystkie przewidziane w klasie lektury. Bardzo dobrze zna ich treść, potrafi w sposób pełny omówić wątki główne i poboczne, przedstawić wydarzenia,

postaci. Umieszcza lekturę w kontekście historycznoliterackim i biograficznym autora. Odróżnia podstawowe informacje na temat lektury od drugorzędnych, dokonuje odpowiedniej selekcji. Wyraża opinię na temat postaci, zdarzeń, postaw bohaterów, potrafi ją sensownie uzasadnić. Podejmuje interpretację, powołując się na znaczenia dosłowne i przenośne tekstu. Aktywnie pracuje z tekstem utworu, dzieląc się z innymi spostrzeżeniami. Czyta ze zrozumieniem tekst, dokonuje uogólnień zgodnych z treścią tekstu, sporadycznie popełnia usterki na poziomie uogólniania.

Tworzenie wypowiedzi:

Pisze pracę przemyślaną, zgodną z tematem, prezentując wyczerpujące jego rozwinięcie. Świadomie stosuje wyznaczniki formalne danych form wypowiedzi. Posługuje się odpowiednim stylem, wykazuje troskę o bogactwo języka, wykazuje znajomość zasad ortografii i interpunkcji. Prace cechuje dojrzałe rozwinięcie tematu, bogactwo na poziomie formy i treści, poprawność merytoryczna. Pojawiające się błędy mają charakter sporadyczny i nie są rażące.

Wypowiedzi ustne ucznia prezentują wysoki poziom, są poprawne pod względem merytorycznym. Uczeń wykazuje się poprawnością języka, na ogół - płynnością wypowiedzi. Wypowiada się wyczerpująco na dany temat, poprawnie prezentując zdobytą wiedzę.

Kształcenie językowe:

Uczeń nie tylko zna terminy i pojęcia z zakresu językoznawstwa, ale poznaną wiedzę potrafi wykorzystać w praktyce do rozwiązywania nowych zadań. Pracuje samodzielnie. Potrafi nazywać zjawiska językowe i wyczerpująco je omówić. Dokonuje przekształceń na poziomie składniowym, stosując się do poznanych reguł. Poprawnie odmienia wyrazy, stosuje odpowiednie formy wyrazów o nietypowej odmianie. Zna wszystkie poznane części mowy i części zdania, potrafi wyczerpująco je omówić, określić ich funkcje. Rozpoznaje kategorie gramatyczne.

Ortografia i interpunkcja:

Uczeń samodzielnie potrafi omówić poznane reguły ortografii i interpunkcji, stosuje wiedzę w praktyce, uwzględniając wyjątki.

Korzystanie z informacji

Uczeń sprawnie posługuje się poznanymi źródłami informacji. Szanuje prawa autorskie, wskazując źródła pozyskiwania informacji. Omawia artykuł hasłowy, wyjaśnia skróty i oznaczenia. Korzysta z odsyłaczy. Zna przeznaczenie poznanych źródeł informacji.

Projekt:

Pracuje samodzielnie, prezentując poprawne ujęcie tematu i w pełni wywiązuje się z powierzonego zadania. Potrafi wyczerpująco i precyzyjnie omówić metodę pracy oraz zaprezentować swoje dokonania, uwzględniając poprawność merytoryczną zagadnienia. Praca jest estetyczna, staranna, przemyślana.

Praca w grupie:

Aktywnie włącza się w pracę grupy, jest pomysłodawcą rozwiązania problemu. Szanuje poglądy innych i ich pracę. Chętnie podejmuje współpracę z innymi osobami w grupie. Jest kreatywny, pomysłowy. Wywiązuje się w pełni z powierzonego zadania, prezentując wyczerpujące podejście do tematu. Praca przedstawiona jest w sposób precyzyjny, przejrzysty.

Recytacja

Bardzo dobrze opanował tekst z pamięci, podejmując zgodną z treścią interpretację. Respektuje znaki przestankowe, recytuje z odpowiednią dykcją, właściwym tempem. Angażuje się emocjonalnie w przekaz.

Ocena dobra:**Kształcenie literackie i kulturowe:**

Czyta wszystkie przewidziane w klasie lektury. Zna ich treść, potrafi omówić wątki główne i niektóre poboczne, przedstawić wydarzenia, postaci. Odróżnia podstawowe informacje na temat lektury od drugorzędnych, z niewielką pomocą potrafi dokonać ich selekcji. Wyraża opinię na temat postaci, zdarzeń, postaw bohaterów, potrafi ją sensownie, w prosty sposób uzasadnić. Na ogół samodzielnie podejmuje interpretację. Odczytuje znaczenia dosłowne i niektóre przenośne w tekście. Formułuje wnioski, dzieli się swoimi przemyśleniami. Aktywnie pracuje z tekstem utworu, dzieląc się z innymi spostrzeżeniami, na ogół prezentuje prawidłowy i spójny tok myślenia. Posługuje się większością poznanych terminów literackich, zna te pojęcia i rozumie ich treść, potrafi wyjaśnić je, podając odpowiednie przykłady. Czyta ze zrozumieniem tekst, dokonuje uogólnień zgodnych z treścią tekstu, czasem popełnia błędy na poziomie uogólniania.

Tworzenie wypowiedzi:

Pisze pracę przemyślaną, zgodną z tematem, prezentując jego rozwinięcie na dobrym poziomie. Stosuje wyznaczniki formalne danych form wypowiedzi. Wykazuje troskę o bogactwo języka, choć zdarzają mu się błędy w tym zakresie. Wykazuje znajomość zasad ortografii i interpunkcji, popełnia błędy, które nie są zbyt liczne. Prace cechuje poprawność merytoryczna z dopuszczeniem jednego błędu w tym zakresie.

Wypowiedzi ustne ucznia są na ogół rozwinięte, poprawne pod względem merytorycznym (dopuszczalny 1 błąd), przemyślane. W przeważającej części wypowiedzi uczeń wykazuje się poprawnością języka. Wypowiada się

wyczerpująco na dany temat, czasem wymaga niewielkiego naprowadzenia, podpowiedzi. Uczeń pracuje systematycznie!

Kształcenie językowe:

Uczeń zna terminy i pojęcia z zakresu językoznawstwa, a poznaną wiedzę potrafi na ogół poprawnie wykorzystać w praktyce do rozwiązywania nowych zadań. Samodzielnie posługuje się zdobytą wiedzą do rozwiązywania zadań o charakterze odtwórczym/schematycznym. Na ogół potrafi nazywać zjawiska językowe i je omówić. Z niewielkim naprowadzeniem dokonuje przekształceń na poziomie składniowym, stosując się do poznanych reguł. Poprawnie odmienia wyrazy, stara się stosować odpowiednie formy wyrazów o nietypowej odmianie. Zna wszystkie poznane części mowy i części zdania, potrafi określić ich funkcje. Rozpoznaje kategorie gramatyczne.

Ortografia i interpunkcja:

Uczeń samodzielnie potrafi omówić większość poznanych reguł ortografii i interpunkcji, stosuje wiedzę w praktyce, uwzględniając większość wyjątków.

Korzystanie z informacji

Uczeń sprawnie i na ogół samodzielnie posługuje się poznanymi źródłami informacji. Szanuje prawa autorskie, wskazując źródła pozyskiwania informacji. Omawia artykuł hasłowy, wyjaśnia skróty i oznaczenia. Korzysta z większości odsyłaczy. Zna przeznaczenie poznanych źródeł informacji.

Projekt:

Pracuje na ogół samodzielnie, prezentując wyczerpująco ujęcie tematu i dobrze wywiązuje się z powierzonego zadania. Potrafi omówić metodę pracy oraz zaprezentować swoje dokonania, uwzględniając poprawność merytoryczną zagadnienia (dopuszczalny 1 błąd). Praca jest estetyczna, staranna, przemyślana,

choć dopuszcza się nieliczne usterki w zakresie proporcji części pracy, estetyki, kompozycji).

Praca w grupie:

Czynnie włącza się w pracę grupy, zdarza się, że jest pomysłodawcą rozwiązania problemu. Szanuje poglądy innych i ich pracę. Podejmuje współpracę z innymi osobami w grupie. Wywiązuje się dobrze z powierzonego zadania, prezentując pogłębione podejście do tematu. Zdarza mu się być odtwórczym, schematycznym w omawianiu zagadnienia. Praca przedstawiona jest w sposób precyzyjny, przejrzysty – dopuszczalne pewne usterki w tym zakresie.

Recytacja

Dobrze opanował tekst z pamięci, podejmując na ogół zgodną z treścią interpretację. Respektuje większość znaków przestankowych, stara się recytować z odpowiednią dykcją, właściwym tempem. Angażuje się emocjonalnie w przekaz.

Ocena dostateczna

Kształcenie literackie i kulturowe:

Czyta wszystkie przewidziane w klasie lektury. Zna ich treść na średnim poziomie, potrafi omówić przede wszystkim wątki główne, przedstawić najważniejsze wydarzenia, postaci. Dokonuje selekcji informacji z tekstu, korzystając ze wskazówek nauczyciela. Wyraża opinię na temat postaci, zdarzeń, postaw bohaterów, próbuje ją sensownie, w prosty sposób uzasadnić. Odczytuje znaczenia dosłowne i niektóre przenośne w tekście, choć nie zawsze jest to poprawny, spójny wewn. tok myślenia i wnioskowania. Częściej pracuje na materiale konkretnym. Posługuje się częściowo poznanymi terminami literackich, zna te pojęcia i na ogół rozumie ich treść, jednak wiedza ta nie jest jeszcze

usystematyzowana. Czyta ze zrozumieniem tekst, próbuje dokonać uogólnień zgodnych z treścią tekstu, ale popełnia błędy na tym poziomie uogólniania i wyciągania wniosków.

Tworzenie wypowiedzi:

Pisze pracę przemyślaną, zgodną z tematem, prezentując jego rozwinięcie na przeciętnym poziomie. Stosuje niektóre wyznaczniki formalne danych form wypowiedzi. Posługuje się prostym językiem, zdarzają mu się błędy językowe. Wykazuje przeciętną znajomość zasad ortografii i interpunkcji, popełnia błędy. Prace nie zawsze cechuje poprawność merytoryczna, jednak nie są pozbawione wewnętrznego sensu i rzeczowości

Wypowiedzi ustne ucznia nie zawsze są odpowiednio, poprawne pod względem merytorycznym. Wypowiada się na dany temat, używając prostego słownictwa. Czasem wymaga naprowadzenia, podpowiedzi. Uczeń nie zawsze pracuje systematycznie!

Kształcenie językowe:

Uczeń zna podstawowe terminy i pojęcia z zakresu językoznawstwa, choć poznaną wiedzę nie zawsze potrafi poprawnie wykorzystać w praktyce do rozwiązywania nowych zadań. Pracuje na prostych przykładach. Samodzielnie i bezbłędnie posługuje się zdobytą wiedzą do rozwiązywania zadań o charakterze odtwórczym/schematycznym. Na ogół potrafi nazywać zjawiska językowe i je omówić. Z niewielkim naprowadzeniem dokonuje przekształceń na poziomie składniowym, stosując się do poznanych reguł. Poprawnie odmienia wyrazy, stara się stosować odpowiednie formy wyrazów o nietypowej odmianie. Zna wszystkie poznane części mowy i części zdania, potrafi określić ich funkcje. Rozpoznaje kategorie gramatyczne.

Ortografia i interpunkcja:

Uczeń samodzielnie potrafi omówić większość poznanych reguł ortografii i interpunkcji, stosuje wiedzę w praktyce, uwzględniając większość wyjątków.

Korzystanie z informacji

Uczeń sprawnie i na ogół samodzielnie posługuje się poznаныmi źródłami informacji. Szanuje prawa autorskie, wskazując źródła pozyskiwania informacji. Omawia artykuł hasłowy, wyjaśnia skróty i oznaczenia. Korzysta z większości odsyłaczy. Zna przeznaczenie poznanych źródeł informacji.

Projekt:

Pracuje nad projektem, prezentując dość ogólne ujęcie tematu i na przeciętnym poziomie wywiązuje się z powierzonego zadania. Potrafi omówić metodę pracy oraz zaprezentować swoje dokonania, nie zawsze jednak uwzględniając poprawność merytoryczną zagadnienia (dopuszczalne 2-3 błędy). Praca nie jest staranna, dopuszcza się nieliczne usterki w zakresie proporcji części pracy, estetyki, kompozycji).

Praca w grupie:

Włącza się w pracę grupy. Nie zawsze szanuje poglądy innych i ich pracę. Podejmuje współpracę z innymi osobami w grupie. Na średnim poziomie wywiązuje się z powierzonego zadania, prezentując ogólne podejście do tematu. Zdarza mu się być odtwórczym, schematycznym w omawianiu zagadnienia. Praca nie całkiem jest przedstawiona w sposób precyzyjny, przejrzysty

Recytacja

Opanował większość tekstu z pamięci, próbując odjąć zgodną z treścią interpretację. Respektuje część znaków przestankowych, stara się recytować z odpowiednią dykcją, właściwym tempem.

Ocena dopuszczająca

Kształcenie literackie i kulturowe:

Czyta wszystkie przewidziane w klasie lektury. Zna pobieżnie ich treść, potrafi ogólnie omówić przede wszystkim wątki główne, mówi o najważniejszych wydarzeniach, postaciach. Naprowadzany dokonuje selekcji najważniejszych informacji z tekstu. Wyraża opinię na temat postaci, zdarzeń, postaw bohaterów. Odczytuje znaczenia dosłowne. Częściej pracuje na materiale konkretnym. Posługuje się podstawowymi poznanymi terminami literackimi, choć wymaga naprowadzenia. Czyta ze zrozumieniem tekst, uogólnień zgodnych z treścią tekstu dokonuje tylko przy pomocy nauczyciela, ale popełnia błędy na poziomie wnioskowania lub nie potrafi samodzielnie wyciągnąć wniosków na jego podstawie..

Tworzenie wypowiedzi:

Pisze pracę zgodną z tematem. Stosuje niektóre wyznaczniki formalne danych form wypowiedzi. Posługuje się prostym językiem, zdarzają mu się często błędy językowe. Wykazuje słabą znajomość zasad ortografii i interpunkcji, popełnia błędy. Prace zawierają błędy merytoryczne, jednak ich treść pozwala śledzić tok myślenia autora.

Wypowiedzi ustne ucznia mają charakter ogólny, nie zawsze są poprawne pod względem merytorycznym. Uczeń wypowiada się na dany temat, używając prostego słownictwa. Wymaga naprowadzenia, podpowiedzi. Uczeń nie pracuje systematycznie!

Kształcenie językowe:

Uczeń zna podstawowe terminy i pojęcia z zakresu językoznawstwa, choć wiedzę tę potrafi poprawnie wykorzystać w praktyce do rozwiązywania nowych zadań na ogół z pomocą nauczyciela. Pracuje na prostych przykładach, mimo to popełnia błędy. Z pomocą nauczyciela posługuje się zdobytą wiedzą do rozwiązywania

zadań o charakterze odtwórczym/schematycznym. Z naprowadzeniem odmienia wyrazy, Zna wszystkie poznane części mowy i części zdania, z pomocą potrafi określić ich podstawowe funkcje. Z pomocą nauczyciela rozpoznaje niektóre kategorie gramatyczne.

Ortografia i interpunkcja:

Uczeń omawia podstawowe z poznanych reguł ortografii i interpunkcji, podaje proste przykłady.

Korzystanie z informacji

Uczeń z pomocą nauczyciela wybiórczo posługuje się poznanymi źródłami informacji. Zdarza się, że nie wskazuje źródła pozyskiwania informacji. Z pomocą nauczyciela omawia artykuł hasłowy. Wybiórczo zna przeznaczenie poznanych źródeł informacji.

Projekt:

Pracuje w projekcie, prezentując ogólnikowo ujęcie tematu. Potrafi ogólnie omówić metodę pracy oraz zaprezentować swoje dokonania, ale w pracy pojawiają się błędy merytoryczne. Praca nie jest staranna, bywa chaotyczna.

Praca w grupie:

Włącza się w pracę grupy w minimalnym zakresie, w pewnej części pracy podejmuje współpracę z innymi osobami w grupie. Prezentuje ogólnikowe i wybiórcze podejście do tematu. Praca jest niestaranna w większej jej części.

Recytacja

Odtwarza tekst, korzystając z podpowiedzi nauczyciela. Próbuje podjąć recytację. Na ogół nie respektuje znaków przestankowych, ma kłopoty z odpowiednią dykcją, właściwym tempem.

Dyktando(w przypadku ok 60 słów):

Praca bezbłędna – ocena **celująca**

1 bł. zasadniczy – ocena **bdb**

2 – 4 błędy – ocena **dobra**

5 – 6 – ocena **dostateczna**

7- ocena **dopuszczająca**

8 i więcej – **ndst**

Oprac. Barbara Świącicka